

Wrocław, 25 listopada 2022 roku

WK.WR.40.31.2022.436

**Pan
Dariusz Chmura
Burmistrz Gminy Wołów**

**ul. Rynek 34
56-100 Wołów**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) przeprowadziła, w okresie od 26 lipca do 4 listopada 2022 r., kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Wołów. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 4 listopada 2022 r., którego jeden egzemplarz przekazano Panu Burmistrzowi.

Kontrolą w zakresie prawidłowości udzielania zamówień w trybie ustawy Prawo Zamówień Publicznych objęto następujące zadania: „Przebudowa drogi w miejscowości Piotroniowice – Etap II, dz. nr 231, obręb Piotroniowice Gmina Wołów”, „Przewóz uczniów wraz z zapewnioną opieką w trakcie przewozu do placówek oświatowych na terenie Gminy Wołów”, „Przebudowa dróg osiedla w Wołowie pomiędzy ul. Żeromskiego i Curie Skłodowskiej – etap 1a i 1b”.

Kontrola przeprowadzona w Urzędzie wykazała nieprawidłowości i uchybienia spowodowane nieprzestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa oraz niewykonaniem przez Burmistrza wniosku pokontrolnego (zawartego w wystąpieniu pokontrolnym nr WK.WR.40.27.2018.436 z 20 lutego 2019 r. wystosowanym po kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu przeprowadzonej w 2018 r.) w zakresie zwrotów zabezpieczeń należytego wykonania umowy i zabezpieczenia roszczeń z tytułu rękojmi (wniosek pokontrolny nr 14b) w terminach określonych w przepisach art. 151 ust. 1 i 3 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1579 ze zm., Dz.U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 1843 ze zm.) i art. 453 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm.).

Niewykonanie wniosku pokontrolnego świadczy o niedostatecznej kontroli zarządczej, o której mowa w art. 68 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.). Zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków burmistrza, stosownie do art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Stwierdzone w wyniku kontroli gospodarki finansowej Gminy nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

Księgowość i sprawozdawczość

Sumy depozytowe, ujęte na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” z tytułu:

- zabezpieczenia należytego wykonania umowy (5 przypadków) zostały zwrócone z opóźnieniem wynoszącym od 3 do 1571 dni po terminie określonym w przepisach art. 151 ust. 1 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych i art. 453 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, stosownie do którego zamawiający zwraca zabezpieczenie w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane,
- zabezpieczenia roszczeń z tytułu rękojmi za wady (1 przypadek) zwrócono z opóźnieniem wynoszącym 101 dni po terminie określonym w art. 453 ust. 3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady jest zwracane nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady.

Wyniki inwentaryzacji składników majątkowych Ochotniczej Straży Pożarnej na łączną kwotę 817.954,18 zł, przeprowadzonej drogą spisu z natury wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. i zostały przekazane do Urzędu Miejskiego w Wołowie, ale nie dokonano na ich podstawie uzgodnienia ich stanów z ewidencją księgową, zgodnie z którą łączna wartość ww. składników majątku na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła 912.961,88 zł. Różnica inwentaryzacyjna w wysokości 95.007,70 zł nie została wyjaśniona i rozliczona w księgach rachunkowych w 2019 roku. Powyższe było niezgodne z przepisami art. 27 ustawy o rachunkowości, w myśl których „przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych. Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji”.

W sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego sporządzonym na koniec 2021 r. został wykazany stan środków na rachunku budżetu jst. w kwocie 37.892.243,31 zł, niezgodny z saldem konta 133 *Rachunek budżetu* w kwocie 37.289.840,04 zł (różnica w kwocie 602.403,27 zł stanowi saldo konta 135 *Rachunek środków na niewygasające wydatki, które zostało ponownie wykazane w wierszu „stan środków na rachunku wydatków niewygasających”*). Powyższe było niezgodne z przepisami § 22 ust. 1 załącznika nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm.), w myśl których W sprawozdaniach rocznych o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego wykazuje się stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych.

Dochody budżetowe

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 2 sierpnia 2022 r. dla dwóch objętych kontrolą podatników podatku od nieruchomości (osoby fizyczne), prowadzono po dwa konta szczegółowe (w tym samym podatku), tj. 221/01/00621 i 221/01/09416 oraz 221/01/09363 i 221/01/00331. Każde z kont prowadzonych dla ww. podatników wykazywało odrębny bilans otwarcia oraz saldo. Powyższe było niezgodne z zapisami § 11 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2010 r. Nr 208, poz. 1375), z którego wynika, że konta szczegółowe, służące do rozrachunków z podatnikami prowadzi się w następujący sposób: dla każdego podatnika prowadzi się odrębne konto w każdym podatku.

Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu

Zobowiązanie w kwocie 254.505,08 zł (w tym odsetki 3.798,38 zł), z tytułu porozumienia zawartego w dniu 28 lutego 2020 r. w sprawie rozłożenia na raty należności dla Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa za niewywiązanie się z umowy nieodpłatnego przekazania własności działek gruntu nr 1, nr 2 i nr 4 (akt notarialny Rep A nr 1848/2009 z 18 marca 2009 r.) z przeznaczeniem na nowe drogi lub poszerzenie dróg istniejących na cele związane z wykonywaniem zadań własnych Gminy, zostało zaliczone do tytułu dłużnego „kredyty i pożyczki” i wykazane w sprawozdaniu Rb-Z wg stanu na koniec odpowiednio: IV kwartału 2020 r. w kwocie 207.402,45 zł; IV kwartału 2021 r. w kwocie 152.703,06 zł; II kwartału 2022 r. w kwocie 101.802,05 zł, co było niezgodne z § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz.U. z 2011 r. nr 298 poz. 1767 ze zm.). Na podstawie ww. przepisu - „do kategorii „kredyty i pożyczki” zalicza się umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym, które mają wpływ na poziom długu publicznego, papiery wartościowe, których zbywalność jest ograniczona, umowy sprzedaży, w których cena jest płatna w ratach, umowy leasingu zawarte z producentem lub finansującym, w których ryzyko i korzyści z tytułu własności są przeniesione na korzystającego z rzeczy, a także umowy nienazwane o terminie zapłaty dłuższym niż rok, związane z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki lub kredytu”.

W części A „Zobowiązania według tytułów dłużnych” w wierszu E4.2 „Pozostałe zobowiązania wymagalne” sprawozdania Rb-Z sporządzonego według stanu na koniec IV kwartału 2021 r. nie wykazano zobowiązań wymagalnych z tytułu niezwróconych w terminie zabezpieczeń należytego wykonania umowy i zabezpieczenia roszczeń z tytułu rękojmi za wady w łącznej kwocie 10.788,31 zł ustalonej na podstawie dokumentów źródłowych (m.in. umów, aneksów do umów, protokołów odbioru końcowego), co było niezgodne z § 4 ust. 1 pkt 1

rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2020 r. poz 2396 ze zm.) oraz § 2 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 8 tego rozporządzenia.

W kolumnie nr 8 „Zobowiązania ogółem” rocznych sprawozdań Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jst nie wykazano zobowiązań wobec KOWR w kwocie 203.604,07 zł wg stanu na 31 grudnia 2020 r., w kwocie 152.703,06 zł wg stanu na 31 grudnia 2021 r., oraz w sprawozdaniu za okres od początku roku do 30 czerwca 2022 r. w kwocie 101.802,05 zł, co było niezgodne z przepisami § 8 ust. 2 pkt 4 załącznika nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1564 ze zm.) i § 8 ust. 4 pkt 4 załącznika nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2022 r. poz. 144 ze zm.) w myśl których sprawozdania sporządza się następująco: w kolumnie - „Zobowiązania ogółem” wykazuje się wszystkie bezsporne zobowiązania niespłacone według stanu na koniec okresu sprawozdawczego.

Na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” zamiast na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”, ewidencjonowano rozrachunki z tytułu zobowiązania wobec Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, co było niezgodne z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w polityce (zasadach) rachunkowości, wprowadzonej zarządzeniem nr 68/2018 Burmistrza z 27 marca 2018 r. (obowiązującą do 31 grudnia 2021 r.) oraz zarządzeniem nr 146/2022 Burmistrza z 13 lipca 2022 r. ze zm. (obowiązującą od 1 stycznia 2022 r.), z których wynikało, że konto 240 służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234.

Zobowiązania wynikające z trzech faktur w łącznej kwocie 1.737,57 zł zostały uregulowane z opóźnieniem wynoszącym 10 dni, co było niezgodne z przepisami art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, w myśl których „wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań”.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Burmistrz na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych, art. 4 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości oraz zgodnie z zakresem czynności pracownicy merytoryczni Urzędu.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Burmistrza, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu

wyeliminowanie nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane, stosownie do art. 453 ust. 1 ustawy,
 - b) zwrotu kwot pozostawionych na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady lub gwarancji nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady lub gwarancji, stosownie do art. 453 ust. 3 ustawy.
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.), w szczególności w zakresie powiązania wyników przeprowadzonej inwentaryzacji na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z zapisami ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienia ujawnionych różnic inwentaryzacyjnych i rozliczenia tych różnic w roku obrotowym, na który przypadał termin inwentaryzacji, stosownie do art. 27 ustawy.
3. Przestrzeganie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 144) w szczególności w zakresie:
 - a) wykazywania w sprawozdaniach rocznych Rb-ST stanu środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego na podstawie dowodów bankowych, stosownie do § 20 ust. 1 załącznika nr 37 do rozporządzenia,
 - b) wykazywania w sprawozdaniu Rb-28S wszystkich bezspornych zobowiązań niespłaconych według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, stosownie do § 8 ust. 4 pkt 4 załącznika nr 37 do rozporządzenia.
4. Prowadzenie ewidencji podatkowej zgodnie z zapisami § 11 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2010 r. Nr 208, poz. 1375).
5. Przestrzeganie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz.U. Nr 298, poz. 1767 ze zm.), w szczególności w zakresie zaliczania do tytułów dłużnych umów, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki lub kredytu, stosownie do § 3 pkt 2 rozporządzenia.
6. Przestrzeganie rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji

finansowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 2396 ze zm.), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wszystkich zobowiązań wymagalnych, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia oraz § 2 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 8 do rozporządzenia.

7. Przestrzeganie obowiązujących w Urzędzie zasad rachunkowości, w szczególności w zakresie ewidencjonowania operacji na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta.
8. Przestrzeganie przepisów ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) terminowego regulowania zobowiązań, stosownie art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy,
 - b) zapewnienia funkcjonowania w Urzędzie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, stosownie do art. 68 ust. 1 i 2 pkt 1 w związku z art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 powołanej ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia może być zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwie zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Jan Tomków
Przewodniczący Rady Miejskiej w Wołowie